

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXVIII. — Izdan in razposlan dne 26. avgusta 1880.

107.

Razglas ministerstev za finance in trgovino od 3. avgusta 1880,

da se je pristanska in pomorsko-zdravstvena ekspozitura s carinsko službo v Poljanah opustila a nasproti pri Sv. Martinu ustanovila.

Pristanska in pomorsko-zdravstvena podružnica ali ekspozitura s carinsko (colno) službo v Poljanah Puljskega uradnega okraja opustila se je 3. dne junija t. l. a nasproti se je 12. junija t. l. ustanovila nova pristanska in pomorsko-zdravstvena podružnica s carinsko službo pri Svetem Martinu v istem uradnem okraji.

Kremer s. r.

Dunajewski s. r.

108.

Razglas ministerstev za finance in trgovino od 4. avgusta 1880,

da se je pristanska in pomorsko-zdravstvena agencija, zedinjena z malo colnijo v Budvi, premenila v samostalno pristansko in pomorsko-zdravstveno deputacijo ter ustanovila z malo colnijo v Perastu združena pristanska in pomorsko-zdravstvena agencija.

S 1. dnem julija t. l. premenila se je pristanska in pomorsko-zdravstvena agencija, zedinjena z malo colnijo v Budvi, v samostalno pristansko in pomorsko-zdravstveno deputacijo ter ustanovila v Perastu pristanska pomorsko-zdravstvena agencija, ki je bila združena z ondukajšnjo malo colnijo.

Kremer s. r.

Dunajewski s. r.

(Slovenisch.)

109.

Razglas finančnega ministerstva od 14. avgusta 1880,
da so se colnijski ekspozituri, postavljeni na Predarelskem kolodvoru, oblasti raztegnile.

Po glasu priobčila kralj. ogerskega ministerstva finančnega od 29. julija t. l. dala se je colnijski podružnici Braševske velike colnije, postavljeni na ogersko-rumanski mejni postaji Predealu na kolodvoru Braševsko-Bukreške železnocestne proge, oblast, deget ali katran vsake vrste, po tem rudninska olja, obsežena pod številkami 28 d) 1 aa) bb) občne carinske (colne) tarife v neutesnjeni množini na vvozu odpravljati.

Dunajewski s. r.

110.

**Ukaz ministerstev za notranje reči, pravosodje, trgovino
in finance od 18. avgusta 1880,**

s katerim se razglašajo določila o dopuščanju in državnem nadziranju zavarovalnih zavodov.

Da se zagotovi stalna (neprestana) izpolnjivost dolžnosti, ki jih zavarovalnice prevzemajo, in da se škode ohranijo interesi zavarovancev, postavljajo se naslednja določila za ustanavljanje in državno nadziranje zavarovalnic:

A. Za dopuščanje zavarovalnih zavodov.

§. 1. Za ustanovitev zavarovalnih zavodov potrebno je državno dopustilo (koncesija) ter naj za to veljajo propisi društvene postave od 26. novembra 1852 (Drž. zak. št. 253) in trgovinske postave od 17. decembra 1862 (Drž. zak. od l. 1863 št. 1), po tem naslednji uveti dopustitve, namreč:

§. 2. Osnovo, potrebno k začetku posla in v zalaganje kakih izgub, dela pri delničarskih družbah delnična glavnica, a pri društvih počivajočih na vzajemnosti ustanovni zalog in pa vkupna zavezanost ali odgovornost udov društvenikov. V pravilih je ustanoviti obsežek te odgovornosti in način, kako se ji veljavnost zadobode.

§. 3. Delnično glavnico (kapital akcij) zavarovalnih zavodov treba je v bodoče takó ustanavljati, da se v začetku poslov najmanj tolikokrat po 100.000 gld. gotovine vplača, kolikor se zavarovalnih vej ali oddelkov (zavarovanje proti škodam od ognja, toče, nezgode, vožnje, in pomorsko itd.) vršiti hoče; vendar mora biti najmanj 300.000 gld. vse vplačane glavnice. V slučajih posebnega ozira vrednih sme se iti tudi pod to vsoto.

Izdane delnice (akcije) treba je, kadar slovó na imetnika, v polni nominalni vrednosti vplačevati, a če slovó na določeno ime, najmanj s 30% nominalne

vsote ter je v poslednjem slučaju ostanek zagotoviti z dolžnimi pismi ali menico edinico (sola-menico) ter predložiti spisek vseh podpiscev po njih imenu, stanovanjski in stanu, in po številu delnic, kolikor jih je vsak podpisal.

§. 4. Ustanovni zalog določiti je pri zavodih osnovanih na vzajemnost, v iznosu, ki bode primeren razmerom in previdenemu obsežku poslov, a pri vzajemnih življenja zavarovalnicah najmanj na 20.000 gld., ki naj se vplačujejo gotovo brez deležnih ali zaveznih listov, menic itd. Plačevanje obresti od zaloga in odplačevanje zaloga samega ima biti samo iz prebitkov in odplačevanje samo v tej meri, kakor napreduje naprava pričuvnega zaloga (prihranka premij, reserve) iz prebitkov, torej mora po tem, ko bode ustanovni zalog popolnem odplačan, razen reserve premij, kakor jo podá račun, obstati tudi poroštvni pričuvek v iznosu, kolikor je bilo izvirnega ustanovnega zaloga.

Ustanovni zalog sme se odpustiti pri zavarovalnih društvih osnovanih na vzajemnost, pri katerih je po posebnih razmerih in uredbah (kakor so čas karencije, redukcije rent itd.) dana drugačna varnost.

Zlasti pri vzajemnih življenja zavarovalnicah je začetek poslovanja navezati na uvet, da je neki naprej določeni minimalni iznos zavarovanj uže sklenen.

§. 5. Družbeno ustanovilo (statut) obsezaj pred vsem drugim tista določila, ki so pisana v §. 9 društvene postave od 26. novembra 1852 (Drž. zak. št. 253) in gledé delničarskih družeb v členih 207—249 trgovinskega zakonika.

Pri družbah osnovanih na vzajemnost vzprejeti je zlasti še določila:

1. O firmi (trdk) in sedeži družbinem;
2. o postavljenji in sestavi načelstva in o oblikah, kako se izkazujejo udje načelstva in drugi družbini postavljenji (organi);
3. o pravici glasovanja in kako udje to pravico izvršujejo;
4. o obliki pravoveznega razglaševanja z naznambo javnih listov, po katerih naj se razglasi oznanjajo;
5. o sklicevanji glavnega ali velikega zbora na zahtev udov družbenikov.

§. 6. Črtež zavarovalnega zavoda naj razkazuje posamezne oddelke zavarovanja (zavarovanje življenja, proti škodi od ognja, toče, nezgode kake, od vožnje, tudi pomorske itd.), na katere bode družbino delovanje raztegneno, po tem osnovne črte, po kateri se zagotovi izpolnjenost bodočih dolžnosti ali zavez, in pa splošne uvete zavarovanja.

Izrazi naj se v njem tudi, bode li družba zavarovalni posel vršila premo (directe) ali nepremo (indirecte) [po vzvratnem zavarovanji], samo v tozemstvu ali tudi po vnanjem (inozemstvu).

§. 7. Pri ustanovitvi zavarovalnic za življenje prilagati je zlasti še tarife premij, ki bodo veljale pri zavarovanji, in pa pismeno razložbo njihovih računskih osnov ali podlog. Le-ta razložba obsezaj čiste premije, statistične tabele (tablice o pomoru, eventualno o vznemoglosti ali invalidnosti ali pa morbilnosti), ki se računu v podlogo jemljó, obrestno mero ali stopo v podlogo vzeto in pa uporabljene računске izraze ali formule in vrh tega naj se v njej naznanja tudi, koliki so upravni prikladi, in po katerih načelih se računi reserva premij.

§. 8. Pravila zavarovalnic in pri zavodih življenje zavarujočih tarife čistih premij potrebujejo, kakor tudi vsaka njihova premena, državnega odobrenja. Tarife se odobravajo na podlogi opravljene preizkušnje z ozirom na zavarovalno tehniko.

Tarife kosmatih premij pri zavodih življenje zavarujočih polagati je zaradi znanja pred državno oblastvo.

§. 9. Državnega odobrenja potrebujejo dalje splošni uveti (pogoji) zavarovanja od vsake zavarovalnice, kateri uveti naj se praviloma jemlje v podlogo zavarovalnim pogodbam, ki jih ona sklepa, in tako tudi vsaka poznejša premena splošnih uvetov. Obstanek takih odobrenih uvetov zavarovanja ne brani zavarovalnici, kako posamezno pogodbo o zavarovanju pod posebnimi uveti skleniti.

Pri vzajemnih zavarovalnicah naj bodo splošni zavarovalni uveti sestavina (sestaven del) pravil.

§. 10. Splošni zavarovalni uveti naj zlasti obsežajo določila:

1. O nevarnostih, proti katerim se daje zagotovilo ali zavarovalo, odnosno o dogodkih, o katerih se družba zavezuje k plačilu,

2. o tem, koliko odmene ali vračila, kdaj in kako bode zavarovanec dolžan družbi opravljati,

3. o uvetih, pod katerimi bode družba v zavezi, in o času, kdaj nastopi ta zavezanost,

4. o uvetih, pod katerimi in kdaj odpade ta družbina zavezanost, kakor so: neresnične naznambe v predlogu, kake premene v času, dokler traja pogodba, neizpolnitev dolžnosti, katere je zavarovanec na se vzel,

5. o določbi obsežka in vrste družbi naložene storitve o slučajih zavarovanja, in pa časa, v katerem je storitev opraviti,

6. o celovitem ali delovitem preklicu zavarovalne pogodbe in o dolžnosti, katero ima družba v slučaju takega preklica (storni, nazajna kupnja itd.),

7. o postopku v slučaju preprirov iz zavarovalne pogodbe,

8. o zastarevanju pravic iz zavarovalne pogodbe.

§. 11. Da bode zagotovljena stalna ali neprestana izpolnjivost družbinih dolžnosti, sme se po meri okolnosti in razmerov časa kot uvet dopustila zahtevati tudi polog kavicije.

§. 12. Družbe zavarovalnice smejo poleg zavarovalnih poslov, okoli katerih jim se suče podjetje, baviti se edino s takimi poslovi, ki imajo svoj temelj v koristnem nalaganju družbinih zalogov (fondov).

§. 13. Kako naj se novi zavarovalni zavodov nalagajo, treba je v pravilih po tanko določiti.

Zalogi pričuvka ali reserve premij smejo se nalagati samo po katerem naslednjih načinov:

1. v vrednotnicah, dobrih za nalaganje pupilarne imovine,

2. v posestvih najmovino dajočih, če niso obremenjena čez $\frac{1}{3}$ kupščine svoje,

3. v hipotekah s pupilarno varnostjo,

4. pri solidnih kreditnicah v konto-kurentnem poslu ali za blagajnične listke,

5. v odbitkovanji takih menic, ki bi bile dobre, da jih sme avstro-ogerska banka odbitkovati,

6. v zajmih na svoje življenje zavarujoče police po meri zavarovalnih uvetov,

7. v zajmih na vrednotnice pod 1 navedene, in to samo do 90% borsne vrednosti, a pri papirjih lozanju podvrženih ta iznos vendar ne sme presežati nominalne vrednosti,

8. v zajmih društvom (sodružjem), pri katerih je jemanju tujih novcev v zajem po pravilih postavljen ta uvet, da novci ti ne presežajo vplačanih, zavezi podvrženih vložkov.

§. 14. Zavarovalnicam iz nova ustanoviti se imajočim, ki hočejo vršiti poslove zavarovanja življenja, ne sme se dopuščati, da bi ob enem vršili zavarovanje proti škodi od ognja, toče, živinske bolezni, od vožnje in kaj podobnega.

§. 15. Življenja zavarovalnicam sme se pritegniti pravica, pod svojo vodbo napravljati tontine, dedinske družbe, preživetne združbe i. t., pri katerih zavod sam ni zavarovatelj, a vendar prevzema poslovodstvo in upravo imenja pod pri-gledom zavarovanih údov. Imenje takih združeb naj se torej šteje za dobro za-vodu poverjeno ali zaupano ter posebej upravlja naznanivši podatke lastnino združeb izkazujoče.

§. 16. Družbe na vzajemnost osnovane smejo prevzete riske (nevarnosti) v vzvratno zavarovanje dati, a riske drugih družeb vzvratno zavarovati ne smejo.

§. 17. Zavarovalnice smejo se s tega namena, da položé kavcijo zarad raz-tenenega poslovanja na vnanje dežele, samo tedaj obremeniti, kadar se potrebni v to troški založé po vplačanem prebitku delnične glavnice, po razpisu na-daljšnjih vplačil na izdane delnice, po izdatbi novih delnic ali po uže napravlje-nem pričuvku od dobičkov.

§. 18. Gledé tistih razhodkov, ki dobodo svojo založbo stoprv v dohodkih in dobičkih bodočnosti, sme se dopustiti, da se ustrojni troški in završbene provizije v nekoliko letih amortizirajo, in dokler se to ne zgodi, da se ostanek kot aktivum odnosi.

Pravila naj obsezajo potanka določila o predmetih in načinih amortizacije.

Ustrojni (organizacijni) troški, združeni z ustanovitvijo družbe, in z event-ualnim odprtjem novih oddelkov zavarovanja, naj se amortizirajo najdalje v 5 letih od časa ustanovitve, odnosno od začetka novih oddelkov računeč, a završbene provizije najdalje v 10 letih, in treba je čas te poslednje amortizacije tedaj pri-merno skrajšati, kadar izkušnja pokaže, da je srednji traj ali trpež zavarovanja nižji ali manjši.

§. 19. V pravila naj se vzprejemajo tudi potanka določila o računskem završku, o napravi posebnih pričuvkov (specijalnih rezerv), po tem o računanju in uporabi kakih prebitkov ali o založbi kakih izgubitkov. Pri delničarskih druž-bah sme se dividenda 5% vplačane delnične glavnice presegajoča stoprv tedaj med delničarje razdeliti, kadar so v §. 18 v misel vzete amortizacije uže dovršene.

Pri zavarovalnicah osnovanih na vzajemnost, sme se prebitek iz računskega leta stoprv tedaj razdeliti, kadar so ustanovni zalog in postavki amortizacijni po polnem izplačani.

§. 20. Načinom, kako se družba zavarovalnica razdružuje, sosebno pa, kako se poslovi razdružujoče se družbe razmotavajo in dolžnosti zavarovancem nasproti prevzete zagotavljajo, pridržavati je državno odobrenje.

§. 21. Takisto je pridržavati odobrenje z državne strani za vsako podjetje, po katerem se zavarovalni stan družbe zavarovalnice po vsem ali po nekih oddelkih z dotičnimi pričuvki in prenosi premij v kakoršni obliki koli z družbe na družbo predeva, odnosno prevzema.

§. 22. Na ustanovitev vzvratno zavarujočih družeb naj se zmisloma uporabljajo ista načelna določila, katera veljajo za ostale zavarovalne zavode.

§. 23. Pravila vnanjih družeb zavarovalnic, ki se na temelji postave od 29. marcija 1873 (Drž. zak. št. 42) in cesarskega ukaza od 27. novembra 1868 (Drž. zak. št. 127) pripuščajo, da smejo po tozemstvu svoje poslove obavljati, morajo v zmislu teh postav v bitnosti odgovarjati zgornjim načelnim določilom.

B. Za državno nadziranje zavarovalnih zavodov.

§. 24. Državni nadzor zavarovalnih zavodov naj sploh seza na potanko izpolnjevanje propisov danih v zakonih in pravilih, in pa na tiste okoliščine, od katerih je zavisna vsakočasna izpolnjenost zavodovih bodočih dolžnosti.

Državni nadzor naj torej sosebno pazi na pravično izračunjanje premijske reserve, na propisom primerno nalaganje glavnice (kapitalov), in na resnično, popolno in kolikor je koli mogoče jasno predočbo vseh razmerov, tičočih se gospodarstva in imenja, v računskem završku in računskem poročilu in to po naslednjih načelih:

I. Pričuvki ali reserve premij.

§. 25. Deli premij, namenjeni za izpolnitev bodočih dolžnosti, naj se po načelih v naprej postavljenih izračunajo, po propisu nalagajo in v letnih računskih završkih poočitujejo.

Gledé njih naj veljá zlasti:

1. Pri zavodih življenje zavarujočih:

- a) Pričuvke premij od zavarovanega življenja naj veščak vsako leto za veljajoče zavarovalne pogodbe izračuni po matematičnih načelih.
- b) Izračuni naj jih v podlogo jemajoč čiste premije in z uporabo tistih pomornih tablic in tiste obrestne mere ali stope, ki so bile v podlogo vzete odobrenemu računu tarifnemu.
- c) Pričuvek ali reserva premij naj se izračuni brezprikratno, ne vračunjajoč vzprejemnih provizij. Podatek tega računa naj se izkaže nepomešan z drugimi dolžnosti, katere ne izvirajo iz zavarovalnega posla.
- d) Pričuvke premij od vzvratnega zavarovanja izračunjati je po svojih (lastnih) tarifah družbe, katera vzvratno zavarovanje prevzame.
- e) Pričuvke premij treba je vsaj po posameznih glavnih zavarovalnih oddelkih izkazovati za vsakega posebej.

V slučajih posebnega ozira vrednih sme se kak iznimek od zgornjih določil dopustiti.

2. Pri zavarovanjih proti ognju treba je pričuvek premij samo od vplačanih premij *pro rata temporis* tekočega zavarovanja, ali pri kvocijentiranji z pričuvkom od $33\frac{1}{3}\%$ najmanj izračunjati in vstavljati.

V obojem slučaji smejo se, predno se izračuni, odbiti storni in vzvratna zavarovanja in v prvem slučaji še tudi troškovi, kolikor jih bode.

3. Pri zavarovanji vožnje izračunjati je pričuvek premij za časno zavarovanje *pro rata temporis*, a za potno zavarovanje s polnim iznosom premij vplačanih za zavarovanje, kolikor še ni izteklo.

V obojem slučaji račun se samo čista premija, kolikor je ostane po odbitku deleža za vzvratno zavarovanje in troškov.

4. Pri zavarovanji proti toči naj se kot pričuvek vpisujejo premije za poznejša leta naprej plačane po odbitku troškov.

Ministerstvo notranjih reči sme vsak čas ukazati, da kak veščak pričuvke premij vnovič pregleda.

II. Nalaganje glavnice ali kapitala.

§. 26. Novci (denarji) zavarovalnih zavodov naj se po tanko nalagajo, kakor pišejo pravila.

Ako pravila nimajo dotičnih propisov v sebi, ne smejo se — sosebnost pri novem nalaganju novcev za pričuvek premij — nikakor prestopiti meje v §. 13 postavljene.

Sploh je pri nalaganju novcev kolikor se koli dá gledati na to, da se lahko nazaj dobodo, ker bi sicer, kadar bi bilo preveč takih predmetov, kateri se težko ponovčiti dado, n. pr. hiše itd., izpolnjenost zavodovih dolžnosti v nevarnost prišla. Pri kreditnicah smejo se nalagati samo novci, kateri niso namenjeni v stalno naložbo.

III. Računski završek ali sklep.

§. 27. Letni računski završek zavarovalnega zavoda sestoji:

I. iz vršilnega računa (računa dobičkov in gubitkov),

II. iz razmerice ali bilancije.

Računski završek naj jasno in razločno predočuje ves izkaz o zavodovem gospodarjenju in imetku. Razznani in razglasí naj se kar se najboljše more ter naj bodo primerki dotični ves čas pripravljeni, da zavarovanci lahko va-nje pogledajo.

Završek naj se vsekakor razglasi po Dunajskem časniku in v uradnem listu tiste dežele, v kateri ima zavod svoj sedež.

Računski završki zavarovalnih zavodov, in po imenu završki zavodov življenja zavarujočih, so tudi predmet posebnega državnega nadzora, in sè stališča tega nadzora potrebno je postaviti neke oblike ali forme in neka načela, katerih se bodo v bodoče zavarovalni zavodi, sestavljaje računski završek in vršič zavarovalne poslove, ki mu služijo v podlogo, držati morali.

§. 28. Za sestavo računskega završka ali sklepa zavarovalnih zavodov naj torej priloženi obrazci, in to :

A. za zavode zgoli življenje zavarujoče	}	I. Vršilni račun
		II. Bilancija
B. za meševite zavarovalne zavode	}	I. Vršilni račun
		II. Bilancija

veljajo in uporabljajo se, ter se opominja,

- a) da, kadar zavod razen zavarovalnih oddelkov, imenovanih v obrazci, vrši še kak drug oddelek, boče ga treba izkazati tako, kakor druge v obrazci imenovane,
- b) da sme računski završek meševite, t. j. take zavarovalnice, ki se bavi ne samo z zavarovanjem življenja, temuč še z drugovrstnim zavarovanjem, sicer postavljati eno vkupno bilancijo (Obr. B II), a vsekakor mora obsezati dva ločena računa o vršilu (Obr. $\frac{A \text{ in } B}{I}$)

§. 29. Razen tega bode državnemu nadzorstvu gledé računskega završka in njemu v podlogo služečega gospodarjenja sosebno paziti na naslednje stvari :

1. da se sploh zarad večje razločnosti stan gospodarstva in imetka pri zavarovanji življenja kar je moči posebej, to je, odločen od stanu drugih zavarovalnih oddelkov predoči in izkaže;

2. da se ustanovni zalog, in pa nominalni iznos izdanih delnic postavi v pasivum, a kake terjatve od delničarjev za še ne vplačano glavnico da se denejo v aktivum bilancije. Ne izdana delnična glavnica ne sme se navajati ni v računskem završku ni v drugih zavarovancem namenjenih razglasih;

3. da je vsak kos imetka in vsako terjatev vstavljati po vrednosti, ki jo ima tist čas, ko se račun završuje, da se o pravem času odpiše, kar je odpisati potreba.

Ali odtod naj se vendar ne izvaja neogibna potrebnost vsakoletnega precejnjenja nepremičnin. Kajti, bodoč da nepremičnine sploh predstavljajo stalno naložbo imetka ter niso namenjene v to, da bi se vsak čas ponovčile (v denar spravile), ne morejo torej za presojo, kolike vrednosti je katera, brezuvetno ali edino merodavne biti vsakokratne konjunktore (okolnosti); vendar bode, kjer bi se pokazala kaka razlika, treba popraviti jo, a fiktivnih vrednostih na vsako stran ogibati se.

Bremena, ki se držé nepremičnih posestev, treba bode posebej kot pasivne postavke poočitiiti;

4. da se pričuvek premij, ki se mora v zalogo bodočih dolžnosti prihraniti, cel in poln in izračunjen po načelih v §. 25 ustanovljenih vstavi;

5. da se prenosi premij, namreč uže vplačani, a stoprv naslednje leto zadevajoči deli premij po glavnih kategorijah razvrščeni vsak posebej poočitiijo ter vstavijo tako kakor obrestni odnosi;

6. da se škodni pričuvek (škodna reserva), to je iznos, potreben v založbo kakih uže doteklih oprav iz zavarovalnih pogodeb po glavnih zavarovalnih oddelkih za vsak posebej vstavi, in to :

- a) pri življenja zavarovanji vsa vsota zavarovalnih iznosov, ki dotekó po nastopu zavarovanega prigodka;
- b) pri drugovrstnem zavarovanji vsota vzglašanih iznosov škode cenjene po verjetnosti in z ozirom na opravljene poizvedbe;

7. da se posebni pričuvki, kar se namreč razen premijskega pričuvka prihrani pod različnimi imeni v boljo zalogo zavodu ali v določene svrhe (glavnični pričuvek, dobitkovni pričuvek, pričuvek v večjo varnost, občni pričuvni zalog, poroštveni zalog, prišček od premij itd.) po meri, kakor določajo pravila, eventualno kakor velevajo sklepi velikozborni, vzprejmejo v računski završek;

8. da se amortizacija vrši samo v soglasji z določbami pravil in če takih določeb ni, da se, kolikor je moči, dela na zmanjšanje amortizacijskih postavkov.

Posamezni amortizacijski postavki smejo se samo tedaj priznati za aktivum, ki more založbo dati, če so bili ustanovljeni po določilih §^{ta} 18;

9. da se zdravniški troški popolnem postavijo med vršilne razhodke in jih torej ni treba amortizirati;

10. da se poslovi in imetka deli združeb preživetnih, ako pravila drugače ne velevajo, posebej z lastnim vršilnim računom in v bilancijski za se izkažejo takó, da se vsaka terjatev združeb v pasivu, a nasproti deli imenja določeni v nje založbo posebej in podrobno v aktivu poočitijo;

11. da se upravne pristojbine, ki jih zavarovalnica potegne za oskrbo poslov pri preživetnih združbah, po odbitku provizij agentom za vsako združbo na ves nje čas razdelé in na to delež, ki pride na poznejša leta, odnese kot pričuvek;

12. da se debitorji in kreditorji družbe posebej izkažejo in pod postavkom: „Debitorji“ vstavljajo samo terjatve, ki jih ima zavod od poslov obavljanih po pravilih in sicer po meri, kolikor se dadó poiztirjati;

13. da se terjatve, ki jih ima zavod od obračuna z agenti in organi svojimi, posebej kot „Zastanki pri agentih“ navajajo in da se od njih primerno odpiše, kar je treba, da se morejo šteti za zalagajoč aktivum;

14. da se zaveznice za poznejša plačila premij (premijski listi it.), kakor so v navadi pri večletnem zavarovanju proti škodi od ognja, ne vzprejmejo v računski završek, temuč izkažejo samo v dodatku k bilancijski.

IV. Računsko poročilo.

§. 30. Zarad večje jasnosti in da se podá polen pregled, kakó stoji za prav celo poslovanje zavoda, naj računsko poročilo zavarovalnega zavoda ne obseza samo izkazov o podatku gospodarstva (vršilni ali gospodarstveni račun) in o stanu imenja (bilancijski), temuč naj potanko predočuje tudi statistične podatke o obsegu poslov in o razvoju zavoda, sosebnó gibanje ali meno zavarovanja v posameznih oddelkih, po tem pri zavarovanju življenja razmer pomora, kakor ga izkušnja kaže, in kakor bi ga bilo pričakovati, izkaz o tem, koliko je zavarovanih umrlo, koliko časa je bil kateri zavarovan in kateri mu je bil vzrok smrti, predmete in načine amortizacije itd.

Poleg vsega tega treba je, da bode moči bolje presoditi posamezne postavke računskega završka, ali v samem računskem poročilu ali v posebnih prilogah istega izkazati še naslednje stvari:

1. Dohodek iz obresti po različnih vrstah naložbe v vrednotnicah, posestvih, hipotekah, menicah, zajmih itd.,

2. koliko ima zavod vrednotnic po imenu, številu kosov, nominalni in kursni vrednosti,

3. koliko ima družba nepremičnega posestva, katera, kolika je vsakemu knjižna vrednost in koliko je obremenjeno,

4. hipoteke z naznambo, če je kaj v zastanku obresti in kapitala,
5. stan amortizacij z naznambo postavkov, kolikor jih je v roku, ki ga pravila postavljajo amortizaciji, v posameznih letih nastalo, uže odpravljeno in kolikor jih še ostaje,
6. storjene odpise.

Državni upravi pridržava se, z važnih razlogov dovoliti kak pesamezen odstop od določil, gledé računskega završka in poročila danih.

Splošna določila.

§. 31. Družbe ostanejo v dolžnosti, organom državnega nadzorstva vsak čas dati vsa pomagala in razjasnila, ki jih zahtevajo izvršujoč državno-nadzorstveno pravico, ter dopuščati jim za tega delj da vsakčas vpogledajo v družbine knjige, račune itd.

Družbe naj vsako leto svoj računski završek in računsko poročilo v avtentični formi po političnem deželnem oblastvu položé pred ministerstvo notranjih rečí.

§. 32. Da se more državni nadzor izdatno izvrševati v slučajih, v katerih gre za razdružbo zavarovalnice ali za prenos zavarovalnega stana po vsem ali po nekih oddelkih z dotičnimi pričuvki itd. vred od družbe na družbo, dolžne so družbe zavarovalnice tudi tedaj, kadar v njih pravilih državno odobrenje ní pridržano, priobčiti načine razdruženja, in pogodbe tičoče se takega prenosa, oziroma prevzetja, predno pravno obveljajo, organom državnega nadzorstva z vsemi pomagali, ki so potrebna v njih presojevanje, ter se take pogodbe smejo samo tedaj izvesti, kadar organ državnega nadzorstva izreče, da nima nikagega vgovora.

Pretehtujoč ta priobčila treba je pomisliti, da se dolžnosti zavarovancem nasproti pravno veljajoče neprikratno vzdržé in zagotovijo, da se v slučajih razdružbe (likvidacije) vsi pomočki, ki jih družba ima na ponudo, privzamejo v zagotovitev bodočih dolžnosti, izvirajočih iz zavarovalnega posla, in dá se prenos, oziroma prevzetje zavarovalnega stana, bodi namenjen v kateri koli obliki, ne more izvesti brez privolitve zavarovancev, da založbo za izpolnjivost prenesenih bodočih dolžnosti računoma potrebno prenašajoča družba dá v polnem neprikrašanem iznosu in v vrednostih po propisu, eventualno da jo prevzemajoča družba dopolni, in da se naposled v slučajih take dopolnitve ali plačilnega prevzetja zavarovalnega stanu izkaže, iz katerih sredstev se vzame dopolnilo ali plačilo.

§. 33. Načela za izvrševanje državnega nadzora naj se uporabljajo tudi na vzvratno zavarujoče družbe, kolikor to dopušča svojstvo vzvratnega zavarovanja, kakor tudi na vnanje družbe, katerim se je dopustilo po Avstriji poslove vršiti.

§. 34. Zarad državnega nadzora nad zavarovalnimi zavodi ustanoví se v ministerstvu notranjih rečí zavarovalno-tehnična pisarnica, čim bode poustavno založen s tem združení potrošek, ter za posvet o važnih rečéh zavarovanja pridržuje poklic pridanega soveta iz strokovnjakov.

Obrazci za računski završek zavarovalnih zavodov.

A. Zavodi zgolj življenje zavarujoči.

I. Vršilni račun (račun dobitkov in gubitkov).

Razhodi.

1. Premije vzratnega zavarovanja.
2. Plačila za doteklo zavarovanje z odbitkom deležev vzratnega zavarovanja, in to:

<ol style="list-style-type: none"> a) za slučaje smrti b) za slučaje doživetja c) za rente 	}	ločeč res izplačane in pridržane slučaje.
---	---	---
3. Plačila za nazaj kupljene police od zavarovanega življenja.
4. Pričuvki in prenosi premij po glavnih kategorijah za slučaj smrti, doživetja in rente in z odbitkom deležev vzratnega zavarovanja.
5. Zdravniški troški.
6. Provizije, i. t.: Incasso-provizije in završne provizije, idoče na račun tega leta.
7. Upravni troški (kar je moči podrobno).
8. Davki in pristojbine.
9. Kaka izguba od kursa pri efektih in valutah.
10. Odpisi dvomnih postavkov, posestva, inventar in eventualno troški za ustanovitvev in uredbo.
11. Dobiček iz računskega leta.

Dohodki.

1. Prenos dobička iz preteklega leta, če je kateri.
2. Pričuvki premij } iz preteklega leta.
- Prenosi premij }
3. Pričuvki za nerešene slučaje smrti.
4. Dohodki iz premij v vršilnem ali gospodarstvenem letu (ločeni po glavnih kategorijah za slučaj smrti, doživetja in rente).
5. Upravni dohodki od združeb itd.
6. Pristojbine od polic (protipisov).
7. Dohodki od obresti.
8. Dobiček na kursu pri efektih in valutah, če je kateri.
9. Drugovrstni dohodki.

II. Bilancija.

Aktivum.

1. Terjatev od delničarjev za ne vplačano delniško glavnico.
2. Ostanek v blagajnici konci računskega leta.
3. Razpoložne imovine pri kreditnicah.
4. Posestva družbina v kosmati vrednosti.

5. Vrednotnice (efekti) po kursni vrednosti konci računskega leta (podrobno s posebnim izkazom tekočih obresti).
6. Menice v portefeulli.
7. Hipotekarni zajmovi.
8. Zajmovi na vrednotnice.
9. Ponapredščine na svoje police (protipise).
10. Različni dolžniki.
11. Imovine pri družbah vzvratno zavarujočih.
12. Zastanki pri agentih.
13. Odnos amortizirati se imajočih *a)* provizij, *b)* ustrojnih troškov.
14. Vrednost inventarja, robe agentom, dane, tiskanic, knjižnice itd. po storjenem odpisu.

Pasivum.

1. Izdana glavnica delniška ali ustanovni zalog.
2. Pričuvek
3. Prenosi } premij po glavnih rodih ali razpolih.
4. Pričuvek za tekoča plačila na slučaj smrti in v drugovrstnem zavarovanji.
5. Hipotekarni dolgi na družbinah nepremičninah.
6. Različni verovniki ali kreditorji.
7. Drugi dolgovi (specialne reserve itd.).
8. Pričuvni zalog od dobitkov ali glavnice.
9. Prenos dobička iz preteklega leta.
10. Dobiček računskega leta.

B. Meševite družbe zavarovalnice.

I. Vršilni ali gospodarstveni račun (račun dobitkov in gubitkov).

Razhodi.

1. Premije vzvratnega zavarovanja:
 - a)* na zavarovanje proti ognju,
 - b)* na zavarovanje vožnje,
 - c)* na zavarovanje proti toči itd.
2. Izplačila škod (s troški za poizvedbo vred):
 - a)* Plačila za rešene škode od ognja:

z odbitkom dotičnega povračila.

Pridržano za tekoče ali viseče škode od ognja, z odbitkom deleža vzvratnih zavarovalcev.
 - b)* Plačila za rešene škode na vožnji,

z odbitkom dotičnega povračila.

Pridržano za viseče škode na vožnji, z odbitkom deleža vzvratnih zavarovalcev.
 - c)* Plačila za rešene škode od toče,

z odbitkom dotičnega povračila.

Pridržano za viseče škode od toče, z odbitim deležem vzvratnih zavarovalcev itd.

3. Gotovi pričuvek premij za tekoča zavarovanja z odbitkom dotičnih troškov:

- a) na zavarovanje proti ognju, z odbitim vzvratnim zavarovanjem.
- b) na zavarovanje vožnje, z odbitim vzvratnim zavarovanjem.
- c) eventualno na zavarovanje proti toči, z odbitim vzvratnim zavarovanjem itd.

4. Provizije za a) zavarovanje proti ognju,
b) zavarovanje vožnje,
c) zavarovanje proti toči itd.

5. Upravni troški brez deleža od zavarovanja življenja (kar je mogoče podrobno).

6. Davki in pristojbine.

7. Kaka izguba na kursu pri efektih in valutah.

8. Odpisi dvomnih postavkov, posestva, inventar, eventualno ustanovitveni in uredbeni troški.

9. Skupni dobiček iz računskega leta, in to:

- a) Dobiček od zavarovanja ognja, vožnje, toče, eventualno drugoyrstnega.
- b) Dobiček od zavarovanja življenja.
- c) Prenos dobička iz preteklega leta.

Dohodki.

1. Prenos dobička iz preteklega leta.

2. Pričuvek premij iz preteklega leta in to:

- a) za zavarovanje proti ognju, z odbitim vzvratnim zavarovanjem.
- b) za zavarovanje vožnje, z odbitim vzvratnim zavarovanjem:
- c) za zavarovanje proti toči, z odbitim vzvratnim zavarovanjem itd.

3. Pričuvek za nerešene škode z odbitim deležem vzvratnih zavarovalcev i. t.:

- a) škode od ognja.
- b) škode na vožnji.
- c) škode od toče itd.

4. Dohodki iz premij, odbivši storni in druge povračila:

- a) za zavarovanje proti ognju,
- b) za zavarovanje vožnje,
- c) za zavarovanje proti toči itd.

5. Pristojbine od polic.

6. Dohodek iz obresti brez deleža od zavarovanja življenja.

7. Kak dobiček na kursu pri efektih in valutah.

8. Drugovrstni dohodki.

9. Dobiček od zavarovanja življenja po posebnem završku (vršilni račun).

II. Bilancija.

Aktivum.

1. Terjatev od delničarjev za ne vplačano delniško glavnico.
2. Ostanek v blagajnici konci računskega leta.
3. Razpoložne imovine pri kreditnicah.
4. Posestva družbina v kosmati vrednosti.
5. Vrednotnice (efekti) po kursni vrednosti konci računskega leta (podrobno s posebnim izkazom tekočih obresti).
6. Menice v portefeulli.
7. Hipotekarni zajmovi.
8. Zajmovi na vrednotnice.
9. Ponapredščine na svoje police.
10. Različni dolžniki.
11. Imovine pri družbah vzvratno zavarujočih.
12. Imovine pri agentih:
za zavarovanje življenja,
za druge oddelke zavarovalne.
13. Odnos amortizirati se imajočih a) provizij za zavarovanje življenja,
b) ustrojnih troškov.
14. Vrednost inventarja, robe agentom dane, tiskanic, knjižnice itd. po storjenem odpisu.

Pasivum.

1. Izdana delnična glavnica ali ustanovni zalog.
2. Pričuvek premij odbivši vzvratno zavarovanje:
 - a) zavarovanje proti ognju,
 - b) zavarovanje vožnje,
 - c) eventualno zavarovanje proti toči ali drugovrstno,
 - d) zavarovanje življenja.
3. Prenosi premij za zavarovanje življenja.
4. Pričuvki za tekoče škode odbivši delež vzvratnih zavarovalcev:
 - a) zavarovanje proti ognju,
 - b) zavarovanje vožnje,
 - c) eventualno zavarovanje proti toči ali drugovrstno,
 - d) zavarovanje življenja.
5. Hipotekarni dolgi na družbinih nepremičninah.
6. Različni verovniki ali kreditorji.
7. Drugi dolgovi (specialne reserve itd.).
8. Pričuvni zalog od dobitkov.
9. Prenos dobička iz preteklega leta.
10. Dobiček računskega leta.

Taaffe s. r.

Streit s. r.

Kremer s. r.

Dunajewski s. r.